

Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening Albrandswaard 2016-2020

Visie

Iedereen doet mee in onze gemeente. Hoe doen we dat?

- We bieden onze inwoners waarvan het inkomen ontoereikend is, een pakket van producten aan om mee te kunnen doen. Hierbij is wenselijk dat de aanvraagprocedures en uitvoerlasten tot het minimum worden beperkt en de inspraak en keuzevrijheid van burgers groot is.
- Als mensen met een laag inkomen bijzondere noodzakelijke kosten niet kunnen betalen, bekijken we met die persoon welke oplossingen er mogelijk zijn.
- We trachten samen met onze burgers en maatschappelijke partners, problematische schulden te voorkomen.

Achtergrond

- Op 26 mei is er een discussieavond “Ontmoeting en Dialoog” geweest rondom het thema armoede. Hierbij hebben de raadsleden hun wensen rondom het toekomstige armoedebeleid kenbaar gemaakt.
- Daarnaast is er door de werkgroep Armoede BAR een armoedeconferentie in Ridderkerk georganiseerd, waarbij door allerlei maatschappelijke organisaties werkzaam binnen de drie gemeenten, input is gegeven rondom het thema armoede. Op deze dag er een petitie namens een aantal organisaties en de werkgroep opgeteld.
- De gemeente Albrandswaard heeft een Armoede onderzoek en een inkomensanalyse van de laagste inkomens door KWIZ laten uitvoeren in 2014.
- We hebben te maken met een gewijzigde landelijk regelgeving en de kanteling van het sociale domein.
- Er zijn signalen vanuit het bestuur, de organisatie en de maatschappelijke partners, om anders om te gaan met mensen en regelgeving.

Dit alles vormt de basis voor het toekomstige armoedebeleid.

Samenvattend zijn dit de uitkomsten hiervan:

Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening Albrandswaard 2016-2020

- Doeltreffend armoedebeleid: er zijn voor burgers wanneer ze hulp nodig hebben.
- Maatschappelijke partners, initiatieven en netwerken (bv. Kerken, Vluchtelingenwerk, SWA, Maatschappelijke adviesraad, wijkteams, lokaal zorgnetwerk): kennen, informeren, samenwerken, laten signaleren en doorverwijzen naar (oa. door een platform te initiëren).
- Toegang tot en informatie rond voorzieningen verbeteren.
- Minder in producten denken maar in maatwerk voor mensen.
- Minder gefragmenteerde producten en diensten leveren en minder bureaucratie.
- Klanten anders benaderen en benoemen.
- Naar gezamenlijke oplossingen zoeken, en sommige verantwoordelijkheden bij burgers laten of leggen.
- Perspectief toekomst bieden aan kinderen (onderwijs, sport, etc.)
- De integrale aanpak is ook gericht op een duurzame oplossing en biedt perspectief (bijv. tweedehands fietsen, witgoed en participatie)
- De prioriteit ligt bij mensen die weinig kunnen doen om hun eigen positie te verbeteren:
kinderen in armoede (een totaal pakket), ouderen en mensen die langdurige op een laag inkomen zijn aangewezen.

Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening Albrandswaard 2016-2020

Kanteling

De transitie op het sociale domein raken ook het armoedebeleid van de gemeente. Landelijk is het beleid dat gemeenten dicht bij hun burgers staan en hierdoor meer maatwerk kunnen verlenen aan die burger. Meer taken die maatwerk vereisen, komen naar gemeenten toe. Hiervoor worden financiële middelen vanuit de overheid overgeheveld en is er meer beleidsvrijheid om de burger daadwerkelijk bij te staan. Dit geldt ook voor het minimabeleid en schuldhulpverlening. We gaan meer met de burger in gesprek om zo tot gezamenlijke oplossingen te komen, waarbij ook een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelf oplossend vermogen van inwoners.

Producten

- Bijzondere bijstand (inkomsondersteuning bij noodzakelijke bijzondere kosten. Maatwerk in samenhang met zorg en participatie, staat hierbij centraal)
- Maatschappelijke participatie (mee kunnen doen) zoveel mogelijk in natura of als kaart/voucher
- Preventieplan schuldhulpverlening en nieuwe aanbesteding SHV
- Daarnaast blijven zorgproducten voor bijvoorbeeld chronisch zieken en mensen langdurig aangewezen op een minimum inkomen bestaan (o.a. collectieve zorgverzekering, individuele inkomenstoelage)

Bereik

De gemeente zorgt er voor dat de mogelijkheden die zij op het gebied van financiële ondersteuning en participatie biedt, bij de burger goed bekend zijn en informatie die makkelijk te vinden is. Ook werken we intensiever met maatschappelijke partners samen, om zo hun signalerende functie beter te kunnen benutten. Een belangrijke informerende en signalerende rol is ook voor de wijk-/gebiedsteams neergelegd.

Bijzondere groepen

Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening Albrandswaard 2016-2020

We beginnen met een totaalaanbod te creëren voor kinderen die opgroeien in armoede. Daarnaast krijgen ouderen en de groepen met weinig tot geen uitzicht op inkomensverbetering, prioriteit.

(Nieuw) Beleid

- Inkomensgrens maatschappelijke participatie 120%. (uit het KWIZ-onderzoek blijkt dat de mensen met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum, onvoldoende bestedingsruimte hebben)
- Kind-pakket (totaalaanbod voor kinderen die opgroeien in armoede).
- Maatschappelijke participatie zoveel mogelijk uitbesteden en in producten aanbieden.
- Prioriteit aan kinderen die opgroeien in armoede en mensen die weinig aan hun financiële situatie kunnen veranderen: ouderen (55+), en mensen die langdurig afhankelijk zijn van een minimuminkomen. (> 3 jaar).
- Integrale benadering vanuit de wijk-/gebiedsteams en een eigen budget.
- Beslissingsbevoegdheid wordt laag gehouden in de organisatie.
- Invoeren maatwerk, klantgerichtheid en goede dienstverlening worden geëvalueerd en verbeterd.
- Preventieplan SHV en nieuwe aanbesteding van SHV.

Financiering

Bij het toekomstige armoedebeleid wordt uitgegaan van de begroting 2016 en budgettair neutraal ingevoerd. Naar verwachting zal het bereik toenemen. Meer gesprekken voeren kost meer geld en tijd. Maar ook worden er kosten verminderd, omdat bij een aanvraag er ook bij burgers gevraagd wordt om zelf met oplossingen te komen, bijvoorbeeld van uit hun netwerk. Daarnaast gaan de uitvoeringskosten van de producten maatschappelijke participatie omlaag, omdat er een efficiëntieslag is met betrekking tot het controleren van uitgaven en inkomsten. Bovendien is dit een onderdeel van een integrale benadering van inwoners, waardoor herhaaldelijke gesprekken met verschillende personen of instanties worden voorkomen en er efficiënter wordt doorverwezen. Het bespreken van inkomsten en uitgavenpatroon

Kaders Minimabeleid en Schuldhulpverlening Albrandswaard 2016-2020

hebben ook een preventieve werking op problematische schulden. Verder is er voordeel, omdat zelfredzaamheid, activering en inzet voor de maatschappij, een onderdeel vormt van het gesprek.

Schuldhulpverlening preventief

Bij schulden geldt dat voorkomen te allen tijde beter en goedkoper is dan genezen. Er gaat veel geld om in het bemiddelen van opgelopen schulden. Voorkomen van schulden verdient dan ook gemeente breed prioriteit. We bespreken bij allerhande maatschappelijke aanvragen ook de financiële positie van de inwoner. We bieden hulp bij aanvragen waarbij het de burger zelf niet lukt. We voorkomen betalingsachterstanden, door de wachttijden en doorlooptijd van een (financiële) aanvraag zo kort mogelijk te houden en niet terughoudend te zijn met het verlenen van een voorschot. We werken intensief samen met maatschappelijke partners om schulden (en betalingsachterstanden) te signaleren en indien mogelijk op te lossen. We bieden nieuwe aanvragers voor een uitkering standaard een (korte) budgetteringscursus aan, waarbij er ook aandacht is voor het invullen van formulieren en wegwijs binnen gemeentelijke en landelijke inkomensregelingen. We bieden of verwijzen zo snel mogelijk door naar de formulieren-brigade indien mensen hier moeite mee hebben. Daarnaast houden we de zorg voor, en blijven in gesprek met mensen naar, tijdens en na een schuldhulpverleningstraject. We bekijken samen met mensen die uitvallen tijdens een schuldhulpverleningstraject of die een zgn. onoplosbare schuld hebben, of er alternatieve oplossingen zijn.